

Quan la cultura ha de curar

Published by [Interacció](#) [1] on 24/11/2025 - 11:12 | Last modification: 17/04/2026 - 12:52

La Comissió Europea vol convertir la participació cultural en una conducta de salut. Però, què passa quan demanem a la cultura que repari allò que la política no vol afrontar?

L'informe *Culture and Health: Time to Act* (2025) de la Comissió Europea defensa la integració de la cultura en les polítiques de salut pública. Les evidències són sòlides i l'ambició, enorme: reconèixer la participació cultural com una conducta de salut positiva, amb impacte sobre el benestar individual, la cohesió social i la sostenibilitat econòmica. Tanmateix, aquest discurs obre una pregunta provocadora: estem demanant massa a la cultura?

Cuidar la cultura també és una forma de salut pública

L'informe europeu situa la cultura dins un **marc biopsicosocial** que redefineix la salut com un equilibri entre factors biològics, psicològics, socials i culturals. En aquest model, la cultura no és una teràpia accessòria, sinó una infraestructura vital del benestar col·lectiu. Les evidències acumulades ho avalen: la participació artística redueix símptomes de depressió i ansietat, afavoreix l'envelliment actiu, millora la literàcia en salut i reforça la cohesió comunitària.

La Comissió Europea planteja una visió integradora que transcendeix la dimensió mèdica. La cultura esdevé un espai de resiliència democràtica, clau per combatre la solitud, la desinformació i la fractura social. És, però, una visió integradora que, tot i apel·lar a la resiliència democràtica, corre el risc de convertir la cultura en instrument de reparació social més que en espai de conflicte i creació de sentit. El document proposa una **estratègia europea de cultura i salut**, centrada en la *salutogènesi*, és a dir, en potenciar allò que genera salut, i vinculada al [Culture Compass for Europe](#) [2]. Aquesta visió reconeix la cultura com a pilar del benestar, al costat de la democràcia i la competitivitat.

Tanmateix, rere aquesta ambició hi ha una fragilitat que cal llegir en clau crítica. Les polítiques de cultura i salut

continuen depenent d'iniciatives puntuals, liderades per actors privats o comunitaris, amb finançament fràgil i governança dispersa. L'informe denuncia els compartiments burocràtics que separen els àmbits de la salut i la cultura, però alhora reposa sobre un pressupòsit problemàtic: que la cultura pot curar sense que ningú curi la cultura. És a dir, es confia al sector cultural una funció terapèutica quan ell mateix pateix precarietat, manca de reconeixement i escassetat de recursos.

Aquest desplaçament del discurs té implicacions polítiques de fons. Si la cultura passa a ser valorada sobretot per la seva contribució sanitària, hi ha el risc de reduir-ne el sentit cívic i simbòlic. La cultura pot millorar la salut, però la seva funció no és només curar: també és qüestionar, imaginar i generar sentit col·lectiu. Una política cultural saludable hauria d'equilibrar aquestes dimensions, sense subordinar la cultura a les lògiques de l'eficiència mèdica o econòmica.

A escala municipal, la intersecció entre cultura i salut obre oportunitats i reptes. Els ajuntaments, com a administracions més properes a la ciutadania, poden experimentar amb aquesta visió salutogènica: programes de prescripció cultural, col·laboracions entre museus i centres de salut, activitats artístiques per a la gent gran o per a la salut mental juvenil. Però per sostenir aquest gir calen polítiques més robustes, que no carreguin tota la responsabilitat sobre els tècnics locals ni depenguin de projectes puntuals.

The time to act is now, conclou l'informe. Potser sí. Però actuar no vol dir només incorporar la cultura a les polítiques de salut, sinó també revisar com fem que les polítiques culturals siguin, elles mateixes, més saludables: menys fragmentades, més justes, més capaces de cuidar les persones i els ecosistemes que les fan possibles. Potser el repte no és tant demostrar que la cultura cura, sinó **aprendre a governar-la com un bé comú que sosté la salut democràtica de les comunitats**. Aquesta és una conversa que encara tot just comença i que interpel·la directament els municipis, els professionals i la ciutadania que donen forma quotidiana a la cultura. Potser és d'aquí, d'aquest aprendre a governar-la, que en depèn també la nostra salut col·lectiva.

Referència bibliogràfica

European Commission. (2025). *Culture and health: Time to act* (OMC Expert Group Report). Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/0432398> [3]

Categories: Actualitat

Categories: Articles i anàlisi

Tags: cultura i salut

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

Tags: drets culturals

Tags: pensament cultural

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2025/11/salut-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/news/2025/11/culture-compass>

[3] <https://data.europa.eu/doi/10.2766/0432398>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/10287>